

تجلی و ظهور اسماء و صفات الهی در شعر حافظ

شکوه فورجانی زاده

دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی، گروه ادبیات، واحد نجف‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف‌آباد، ایران

چکیده

شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی از بزرگان و نوآوران زبان و ادب فارسی به شمار می‌آید. یکی از رموز مانایی و جاودانی حافظ، استفاده ماهرانه پنهان و آشکار و تأویل بردار وی از مضامین و آیات الهی و پیوند ناگسستنی شعر وی با کلام وحی است به‌ویژه صفات و اسماء الهی که به شیوه‌های گوناگون در کلام او ظاهر شده و سخن وی را رنگ هنری بخشیده است. اسماء و صفات الهی راه شناخت خداوند است و در قرآن کریم و روایات، ژرف‌ترین معارف درباره اسماء و صفات خداوند به جهت توجه و تمسک فراروی اندیشمندان، سالکان و طالبان جمالش قرار گرفته است. این جستار با واکاوی غزلیات حافظ به بررسی ظهور اسماء و صفات الهی در این اثر پرداخته است و با طبقه‌بندی جامعی از تجلی اسماء الهی از منظر زبانی، واژگانی و نوع کاربرد، نحوه نمود اسماء الهی را در مجموعه نام و صفت باری تعالی منطبق با آیات و احادیث و نام و صفت برابر نهاد فارسی یا ترکیبات و عبارات معادل آیات قرآن بررسی نموده و در قالب جدول و نمودار ارائه کرده است.

واژه‌های کلیدی: اسماء الهی، صفات الهی، حافظ.

مطالعات ادبیات، عرفان و فلسفه

دوره ۴، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۷، صفحات ۶۰-۷۶